



**DET KONGELIGE  
FORSVARSDPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2018/603-2/FD II 5/IBO

14.03.2018

### **Spørsmål fra kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende innsamling av data ved E-tjenestens stasjon på Ringerike**

Jeg viser til brev fra Stortingets kontroll og konstitusjonskomite av 08.03.2018 med spørsmål knyttet til Etterretningstjenestens informasjonsinnsamling ved stasjonen på Ringerike.

Til første spørsmål vil jeg innledningsvis bemerke at Etterretningstjenestens virksomhet kontrolleres både av EOS-utvalget på vegne av Stortinget, og Forsvarsdepartementet som overordnet ansvarlig departement. EOS-utvalget har i et fåtall konkrete saker avdekket at det har vært gjennomført innsamling mot norsk borger i Norge. EOS-utvalget har uten unntak rapportert disse hendelsene i sine ugraderte og offentlig tilgjengelige meldinger til Stortinget.

Samtlige av disse hendelsene har vært et resultat av enkeltstående menneskelige feil eller teknisk svikt. Hendelsene hverken skal eller kan tolkes som å være i regi av E-tjenesten eller å utgjøre et bevisst brudd på forbudet i lov om Etterretningstjenesten § 4, første ledd. Jeg og E-tjenesten tar slike hendelser på største alvor, og det er iverksatt en rekke tiltak for å minimere sjansen for at slike hendelser skal kunne oppstå.

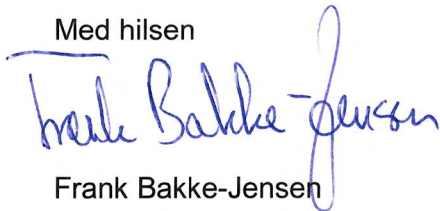
Til det andre spørsmålet vil jeg først gjøre det klart at innhenting aldri er rettet mot norske borgere i Norge. Det er videre ikke mulig å garantere for at innsamling og lagring av informasjon om norske borgere ikke har funnet sted. For å kunne avdekke de ukjente truslene og trusselaktørene må Etterretningstjenesten ha tilgang til å lete i, analysere og evaluere de kommunikasjonsdataene der truslene befinner seg. Innsamlingen av metadata fra stasjonen på Ringerike er rettet mot de geografiske områdene i verden som til enhver tid er sikkerhetspolitisk relevante. I disse datamengdene vil det kunne være informasjon om norske borgere i den utstrekning disse kommuniserer med aktører i det relevante geografiske området. Stortinget har gitt en klar hjemmel for oppbevaring av slike opplysninger i E-lovens § 4, annet ledd, selvsagt med det ufravikelige vilkåret at det er en del av E-tjenestens lovpålagte oppgaver etter E-lovens § 3. For behandling av

personopplysninger er E-tjenesten for øvrig også underlagt gjeldende lov om behandling av personopplysninger.

Uten slikt datagrunnlag er det ikke mulig å drive utenlandsetterretning, hvor det letes etter mønstre, trusler, trender og aktører som ikke er kjente i utgangspunktet. En filtrering av data i sanntid er teknologisk umulig. En etterfølgende helhetlig gjennomgang av data for å filtrere ut informasjon som ikke er av interesse er vurdert som praktisk umulig, og heller ikke ønskelig, da en slik gjennomgang av data ville også innebære at E-tjenesten måtte sett nærmere på data om eventuelle norske borgere som den ellers ikke ville ha gjort.

Til komiteens siste spørsmål om lov om Etterretningstjenesten er dette relatert til anmodningsvedtak til Forsvarsdepartementet (vedtak nr. 466, 21. februar 2017) der Stortinget «ber regjeringen legge frem forslag til en revidert lov om Etterretningstjenesten». Jeg tar sikte på at et forslag til revidert lov om Etterretningstjenesten sendes på alminnelig høring i løpet av 2018.

Med hilsen



Frank Bakke-Jensen